

PROJEKT

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE
z dnia ..... 2018 r.
**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wydmy między
Dźwirzynem a Grzybowem”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142, zm. poz. 10 i 650) zarządza się, co następuje.

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikacja i ocena istniejących zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. 1. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

2. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji tych działań przedstawia tabela i mapa stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Nadzór nad realizacją zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Szczecinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu podpisania.

Załącznik nr 1 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia ..... 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem”

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Penetracja rezerwatu związana z niszczeniem (wydeptywaniem i wyrwaniem) okazów gatunków chronionych m.in.: gatunków gruszynek <i>Pyrola sp.</i> , tajeży jednostronnej <i>Goodyera repens</i> , widłaka goździstego <i>Lycopodium clavatum</i> , chrobotków <i>Cladonia sp.</i> oraz zaśmiecaniem ich siedlisk.	Ograniczenie zagrożenia w granicach rezerwatu polegające na ogrodzeniu granic rezerwatu siatką leśną i utrzymaniu jej sprawności technicznej, sprzątnięciu obszaru rezerwatu oraz prawidłowym oznakowaniu rezerwatu oraz utrzymaniu jego sprawności technicznej (konserwacji) oraz wzmożonej kontroli służb ochrony przyrody oraz zarządców terenu w zakresie przestrzegania zakazów obowiązujących w obiekcie.
2.	Ekspansja róży pomarszczonej <i>Rosa rugosa Thunb.</i> na siedliskach 2120 nadmorskie wydmy białe (<i>Elymo-Ammophiletum</i>) i 2130 nadmorskie wydmy szare* - zagłuszającej typowe dla ww. siedlisk gatunki roślin.	Eliminacja zagrożenia poprzez systematyczne zwalczanie gatunku z zastosowaniem najlepszych znanych technik.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia ..... 2018 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem”

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Przeciwdziałanie antropopresji.	Wygradzenie granic rezerwatu siatką leśną o wysokości 1,5m -2m posadowioną na zaimpregnowanych słupkach dębowych o wysokości 2,5m-2,8m. Wykonanie grodzenia w pierwszych dwóch latach obowiązywania zadań ochronnych. Poprzedzenie grodzenia wycinką wraz z usunięciem z powierzchni rezerwatu okazów sosny kolidujących z jego posadowieniem bądź stwarzających realne zagrożenie powaleniem w jego kierunku. Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) ww. grodzenia wraz z ewentualną wymianą jego fragmentów – zależnie od potrzeb.	Wzdłuż granic rezerwatu o łącznej długości 4400 mb z wyłączeniem wyznaczonych miejsc przejścia na plażę (szlaków ¹⁾).

¹⁾ funkcjonujących na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia .... 2018 r. w sprawie wyznaczenia szlaków w rezerwacie przyrody „Wydmy między Dźwirzynem a Grzybowem” (projekt znajduje się obecnie w trakcie konsultacji wraz z niniejszym projektem zarządzenia).

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
2.	Powstrzymanie ekspansji róży pomarszczonej <i>Rosa rugosa</i> Thunb. na siedliskach 2120 nadmorskie wydmy białe (<i>Elymo-Ammophiletum</i>) i 2130 nadmorskie wydmy szare*.	Zwalczanie gatunku metodami kombinowanymi (mechaniczno – chemicznymi), tj. ręczno – mechaniczną wycinką egzemplarzy połączoną z wyorywaniem lub wykopywaniem części podziemnych młodych okazów oraz wyniesieniem pozyskanej biomasy poza granice rezerwatu, a następnie punktowym zastosowaniem (smarowaniem ręcznym) w okresie wczesnowiosennym (w chwili pojawienia się pierwszych liści na odroślach) środków chemicznych. Realizacja zabiegów na bieżąco do czasu ustąpienia gatunku z granic rezerwatu.	Płatowo i punktowo na terenie części działek ewidencyjnych nr 340, 341, 342 obręb Dźwirzyno – na łącznej powierzchni obejmującej około 4,50 ha.
3.	Oznakowanie granic rezerwatu.	Posadowienie oraz utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) oznakowania rezerwatu, tj. sześciu kompletów tablic regulaminowych i urzędowych, oraz tablic informacyjnych oraz jego ewentualna wymiana. Działanie realizowane na bieżąco – w stosunku do potrzeb.	Punktowo przy granicach rezerwatu.
4.	Sprzątanie rezerwatu z zaśmieci.	Z częstotliwością zależną od potrzeb.	Obszar całego rezerwatu.
5.	Monitoring siedlisk przyrodniczych oraz występujących w ich obrębie rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.	Monitoring siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony w rezerwacie oraz obszarze Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017 ²⁾ : 2110 inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, 2120 nadmorskie wydmy białe (<i>Elymo-Ammophiletum</i>), 2130 nadmorskie wydmy szare*, 2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich - na stanowiskach o współrzędnych: <ul style="list-style-type: none"> • PUWG92_X 269031,007099999 PUWG92_Y 705948,773500000, • PUWG92_X 268900,237100000 PUWG92_Y 705949,141500000, • PUWG92_X 268768,120000000 PUWG92_Y 705958,867899999, • PUWG92_X 268769,980197999 PUWG92_Y 705995,922153000, • PUWG92_X 268835,209725999 PUWG92_Y 705992,647911999, • PUWG92_X 268909,344011000 PUWG92_Y 705985,832172999, • PUWG92_X 269113,318669000 PUWG92_Y 705960,124582999, • PUWG92_X 269044,542319000 PUWG92_Y 705965,120516999, • PUWG92_X 268963,082467000 PUWG92_Y 705970,753677999, zgodnie z metodyką zawartą w podręcznikach metodycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, co 3 -5 lat.	

²⁾ obowiązujący na mocy § 6 i załącznika nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzesci Pas Nadmorski PLH320017 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1657, zm. z 2017 r. poz. 2914).

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 oraz art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.). Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Wydmę między Dźwirzynem a Grzybowem” funkcjonuje na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 21 czerwca 2017 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wydmę między Dźwirzynem a Grzybowem” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 2734). W celu zachowania przedmiotu ochrony, dla którego rezerwat przyrody został powołany, tj.: typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej i wydmy szarej wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin, niezbędne jest przeciwdziałanie zidentyfikowanym istniejącym zagrożeniom, tj.:

- antropopresji nasilonej szczególnie w sezonie letnim (wakacyjnym) związanej z penetracją obiektu, wykorzystywaniem zagłębień międzywydmowych do plażowania w okresie silniejszych wiatrów, wydeptywaniem „dzikich przejść na plażę”, pozostawianiem zaśmieceń oraz fekaliów,
- ekspansji róży pomarszczonej *Rosa rugosa Thunb.*, wprowadzonej sztucznie na tym terenie w celu umocnienia wydm, przed uznaniem obiektu za rezerwat.

Nie zidentyfikowano obecnie w obiekcie żadnych zagrożeń o statusie „potencjalne”.

Ochrona czynna, zmierzająca do eliminacji i ograniczenia ww. zagrożeń, obejmuje szereg działań zmierzających głównie do poprawy stanu zachowania siedlisk przyrodniczych 2110 inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, 2120 nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*), 2130 nadmorskie wydmy szare*, 2180 lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich wraz z towarzyszącymi im rzadkimi i zagrożonymi gatunkami roślin – poprzez:

- wygrodenie granic rezerwatu siatką leśną z wyłączeniem wyznaczonych miejsc przejścia na plażę funkcjonujących na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia .... 2018 r. w sprawie wyznaczenia szlaków w rezerwacie przyrody „Wydmę między Dźwirzynem a Grzybowem” (projekt znajduje się obecnie w trakcie konsultacji). Łączna ilość siatki przewidzianej na grodenie to 4400 mb (z dodatkowym uwzględnieniem ewentualnych przesunięć miejsc grodenia o około 100 mb z uwagi na niekorzystne warunki terenowe), posadowionych na zaimpregnowanych słupkach dębowych o średnicy min. 13 cm (bez kory) – max. 25 cm (bez kory) rozstawionych w odległości nie mniejszej niż 5 m od strony siedlisk leśnych i nie więcej niż 4 m od strony plaży i przejść na plażę, wkopanych na głębokość 0,6 m. Każdy z ogrodzonych 6 fragmentów rezerwatu zaopatrzone zostaną w 2 furtki. Przedmiotowa forma zabezpieczenia wydm przed antropopresją jest już stosowana z pozytywnym efektem, sezonowo w miejscowościach Dźwirzyno i Grzybowo, gdyż samo oznakowanie terenu tablicami informującymi o zakazie wstępu nie przynosiło wystarczających efektów,
- regularnym sprzątaniem obiektu z zaśmieceń pozostawianych przez turystów (szczególnie w okresie wakacyjnym),
- podjęciem zwalczania róży pomarszczonej z użyciem najlepszych znanych technik, tj. mechaniczno – chemicznych. W pierwszej kolejności, przed sezonem wegetacyjnym, odbywać się będzie ręczna i mechaniczna wycinka okazów róży połączona z wyorywaniem lub wykopywaniem części podziemnych młodych okazów i wyniesieniem pozyskanej biomasy poza granice rezerwatu. Zastosowanie herbicydu w tym przypadku polegać będzie na punktowym ręcznym smarowaniu liści wyrastających z odrośli na początku sezonu wegetacyjnego. Zwalczanie gatunku odbywać się będzie płatowo i punktowo na terenie części działek ewidencyjnych nr 340, 341, 342 obręb Dźwirzyno o łącznej powierzchni około 4,50 ha (gatunek występuje zaledwie na około 10-15% tej powierzchni).

Równorzędnym działaniem będzie prowadzenie monitoringu siedlisk i gatunków stanowiących przedmiot ochrony w obszarach Natura 2000 pokrywających się częściowo z rezerwatem. Powyższy monitoring realizowany jest na podstawie obowiązujących przepisów § 6 i załącznika nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 31 marca 2014

r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski PLH320017 (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 1657, zm. z 2017 r. poz. 2914). Wyniki monitoringu obrazować będą jednocześnie stan zachowania celu ochrony w omawianym rezerwacie.

Pomimo lokalizacji rezerwatu w granicach obszaru Natura 2000 Wybrzeże Trzebiatowskie PLB320010, teren ten nie stanowi miejsca lęgowego dla przedmiotów ochrony ww. ostoi.

Projekt zarządzenia został poddany konsultacjom społecznym poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 10 lipca 2018 r., znak: WOPN-ON.6201.6.2018.AR1., w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Szczecinie oraz przesłanie do właściwych miejscowo: Urzędu Morskiego w Słupsku, Urzędu Gminy w Kołobrzegu i Starostwa Powiatowego w Kołobrzegu z prośbą o jego wywieszenie na tablicach ogłoszeń do dnia 30 lipca 2018 r.

Wejście w życie niniejszego zarządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków dla budżetu JST poza ustawowym obowiązkiem sprzątnięcia terenu. Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa w zasobach Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie. W ciągu 5 lat obowiązywania zarządzenia przewiduje się, iż koszty realizacji działań ochronnych i monitoringu wyniosą około 420000 zł, a ich realizacja (poza częściowym monitoringiem prowadzonym przez GIOŚ w 2018 r. na 9 wyznaczonych stanowiskach, częściowym oznakowaniem granic obiektu z budżetu RDOŚ w Szczecinie oraz sprzątnięciem obiektu przez właściciela gruntu) odbywać się będzie po uzyskaniu dofinansowania z funduszy zewnętrznych.

Akt ten nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw i rozwój regionalny, rynek pracy oraz konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zapisy niniejszego zarządzenia nie stoją w sprzeczności z prawem Unii Europejskiej.